

Forskningsrapport 3:2020

Läkemedel som orsakar muntorrhet som en prediktor för tandvårdsintervention hos patienter med demens

Våra forskningsrapporter

Akademiskt centrum för äldretandvård är ett samarbete mellan Institutionen för odontologi vid Karolinska Institutet, Folk tandvården Stockholms län AB och Stiftelsen Stockholms Sjukhem. Akademiskt centrum för äldretandvård skall genom basvetenskaplig och klinisk forskning samt vård öka kunskapen om oral hälsa och förbättra tandhälsan för äldre i Stockholms län. Centrumet skall även förmedla kunskaper och information om äldres orala hälsa.

ACT bedriver forskning och har etablerat samarbeten med flera forskare och forskargrupper vid Karolinska Institutet, i första hand vid Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle och Institutionen för medicin, Solna.

Flera projekt genomförs i samarbete med FoUU vid Stockholms Sjukhem och Akademiska vårdcentraler i Stockholm. Pågående projekt involverar också privata tandvårdsaktörer och utvecklingsföretag.

Målet med vår rapportserie är att på ett enkelt och rakt sätt förmedla den forskning som vi bedriver på Akademiskt Centrum för Äldretandvård. Rapporterna baseras på peer-reviewed artiklar som är publicerade i vetenskapliga tidskrifter.

KONTAKT

Gunilla Sandborgh Englund, Föreståndare
Akademiskt Centrum för Äldretandvård
gunilla.sandborgh@ki.se

Titel

Xerogenic Medications as a Predictor for Dental Health Intervention in People with Dementia

Författare

Edwin CK Tan, Duangjai Lexomboon, Henrike Häbel, Johan Fastbom, Maria Eriksdotter, Kristina Johnell, Gunilla Sandborgh-Englund.

Många äldre med demenssjukdom har en nedsatt oral hälsa. Långvarigt bruk av läkemedel som orsakar muntorrhet kan bidra till negativa effekter på munhälsa. I den här studien har vi undersökt om det är några specifika läkemedelsklasser som medför ökad risk. Läkemedelskonsumtionen kategoriserades efter ATC-kod, och långvarigt bruk av läkemedel definierades som minst 3 års kontinuerligt bruk. Negativ effekt på munhälsa var summan av tandextraktioner och fyllningar under den påföljande treårsperioden..

Vi visade att läkemedel mot urin-inkontinens, protonpumpshämmare (magmedicin) och opioider (lugnande och smärtstillande) var signifikant associerade med en ökad risk för tandextraktioner och fyllningar.

För att upprätthålla en god munhälsa är det viktigt att väga in nackdelar med mediciner som orsakar muntorrhet i denna sårbara patientgrupp.

Publikation

Tan ECK, Lexomboon D, Häbel H, Fastbom J, Eriksdotter M, Johnell K, Sandborgh-Englund G. Xerogenic Medications as a Predictor for Dental Health Intervention in People with Dementia. *J Alzheimers Dis.* 2020;75(4):1263-1271. doi: 10.3233/JAD-200148.

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32417782/>

Abstract:

Background: Older adults with dementia often have poor oral health. Chronic use of xerogenic medications may contribute to adverse dental outcomes.

Objective: To investigate the impact of xerogenic medication classes on the predicted risk for dental interventions in people with dementia.

Methods: This was a population-based cohort study involving 30,955 individuals registered in the Swedish Dementia Registry (SveDem) from 2008 to 2012. Data were linked with other national registers. The exposure was xerogenic medication classes used in the three years prior to dementia diagnosis (baseline). The primary outcome was the composite of number of tooth extractions and dental restorations over the three-year follow-up period. Secondary outcomes included the number of tooth extractions and number of dental restorations. Poisson regression models were used to estimate the association between the exposure and outcomes. Analyses were adjusted for age, gender, Mini-Mental State Examination, living arrangement, dementia disorder, average number of medications, Charlson's comorbidity index, number of dental visits, and number of teeth.

Results: After adjusting for potential covariates, the use of urological drugs (incidence rate ratio [IRR] 1.16, 95% CI 1.04–1.28), proton pump inhibitors (IRR 1.13, 95% CI 1.04–1.23), and opioids (IRR 1.19, 95% CI 1.06–1.34) were significantly associated with the primary composite outcome.

Conclusion: The use of specific classes of xerogenic medications was associated with an increased risk for tooth extractions and restorations in people with dementia. The risks and benefits of xerogenic medications, in the context of oral health, should be carefully assessed in this vulnerable population.